

Christophe Blain ja poliittisen prosessin kuvaamisen suhteellinen helppous

Ranskalaisen Christophe Blainin sarjakuva Ulkoministeriö (WSOY, 2012) sukeltaa politiikan tekemisen kulisseihin.

TEKSTI OTTO SINISALO

Yhdessä salanimen takaa toimivan Abel Lanzacin kanssa tehty satiirinen teos näyttää, kuinka poliittista makkaraa tehdään: vaikka jopa surrealistiseksi yltyvä teos huvittaa ja viihdyttää, saa se yhtä kaikki lukijan menettämään ruokahalunsa politiikan tekemiseen. Kemin sarjakuvapäivillä vierailut Blain istui Sarjainfon haastateltavaksi.

"Abel Lanzac", sarjakuvan Arthurin tosimaailman esikuva, työskenteli Ranskan ulkoministeri Dominique de Villepinin kabinetissa puheenkirjoittajana. Sitten diplomaaattina ja kulttuuriattaseana työskennellyt Lanzac tapasi Blainin sattumalta Madridissa.

"Ulkoministeriö on teos politiikasta, mutta se ei ole poliittinen."

- Hän kertoi tarinoita ajastaan ulkoministeriössä ja kertoi haluavansa tehdä aiheesta sarjakuvan. Pidän ideoita mainiona, mutta en halunnut tehdä sitä itse. Kuukautta myöhemmin muutin mieleni ja meistä tuli nopeasti hyviä ystäviä, Blain kuvaa yhteistyön alkua.

- Meillä ei ollut käsikirjoitusta. Ulkoministeriön tekeminen olisi ollut mahdotonta ellemme olisi työskennelleet yhdessä. Oli välttämätöntä, että pystyin näkemään ja kuulemaan hänet. Hän imitoi kaikkia tarinan hahmoja ja minä tein luonnoksia.

Lanzac sai hahmot puhumaan. Hänen kokemuksistaan tuli minun kokemuksiani. Meillä on samat silmät - ymmärsin välittömästi asiat, joita hän kertoi minulle. Muistiinpanoistani piirsinkin storyboardia, joita sitten työstimme yhdessä.

- Vasta rungon valmistuttua vierailin itse ulkoministeriössä, tapa-

sin joitain tarinan hahmojen esikuvia, valokuvasin tiloja ja tein muuta taustatyötä.

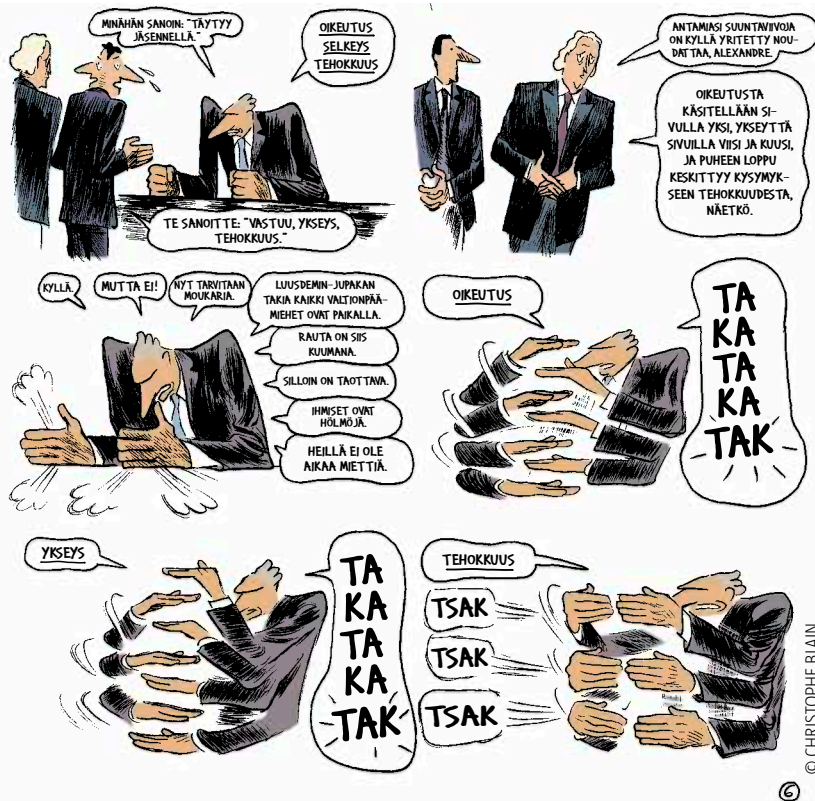
Hahmot tulivat kuitenkin ensisijaisesti Lanzacilta: en edes koskaan nähnyt ministerin valokuvaa ennen kuin tarina oli valmis. Mutta kun Lanzac imitoi ministeriä, tiesin tismalleen minkälainen mies hän on.

Ulkoministeriöstä muodostui ranskalaisessakin mittakaavassa hittisarjakuva jota on kiitelty myös asianosaisten tahoilta. "Pääministerin morsiamen" herkkänahkaisessa maassamme moinen valta-hahmon pilkan kuoliaaksi syleily voi olla vaikeaa hahmottaa, mutta ranskalaisia poliitikkoja Lanzacin ja Blainin pilkkakirves on lähinnä imarrellut.

- On hyvä, että *Ulkoministeriö* menestyi. Menestys suojelee meitä tekijöinä. Ihmiset haluavat olla osa ilmiötä. Monet asianosaiset ovat pitäneet siitä, että tunnistavat itsensä, mukaan lukien de Villepin - hän kuulemma rakasti kirjaa. Hän rakastaa tulla nähdyksi.

- Kokemukseni mukaan ihmiset haluavat näyttäytyä sarjakuvissa, vaikka ne olisivatkin vähän sarkastisia. Se imartele heitä. Siinä missä de Villepiniin perustuva ulkoministeri on maaninen, sarjakuvassa jopa myyttinen hahmo, Lanzaciin pohjaava Arthur toimii todistajana ja näkökulmahenkilönä.

- Arthur on hahmo, johon lukija voi samastua - tavallaan. Hän on kuitenkin toimija, ei ainoastaan todistaja. Vaikka hän vaikuttaa joukon normaaleimmalta, hän on vähän hullu. Hän rakastaa sekavaa tilannetta ministeriössä ja rakastaa liikua sen hulluuden reunamilla.

Hän rakastaa sitä adrenaliinia, Blain kuvaa Arthuria - sekä olet- tavasti myös Lanzacia.

Mutta onko Ulkoministeriö sitten lopulta poliittinen teos?

- Seurana politiikka jossain määrin, mutta minua kiinnostaa eniten ihmiset ja heidän kokemuk- sensa ja suhteensa. Ulkoministeriö on teos politiikasta, mutta se ei ole poliittinen. Lukijat voivat itse päät- tää, pitävätkö hahmoista, joita me kuvaamme. Meillä ei ole kantaa - koko teos on peili.

- Ihmisten kuvaaminen on pää- motivaatiomme. Minä ja Lanzac molemmat rakastamme ihmisten kuvailua. Haluamme saada hahmot elämään ja antaa lukijalle vaiku- telman siitä, että tuntee hahmot, vaikka olisi heitä koskaan tavan- nutkaan. Osittain tämän takia meistä tuli nopeasti läheisiä ystä- viä.

Varmaankin usein kysytty kysy- mys, mutta kuinka paljon teok- sesta lopulta on fiktiota? Paikko- jen ja ihmisten nimiä on muutettu, mutta Blainin mukaan suurin osa pohjautuu tositahtumiin.

- Kokonaisuudessa on lopulta hyvin vähän fiktiota. Toki vaikkapa ministeriön henkilöstö oli niin suuri, että jouduimme jättämään joitain hahmoja ja yksityiskohtia pois, suoristamaan mutkia sieltä täältä. Mutta asenteet ja tilanteet ovat hyvin lähellä totuutta. Emme keksineet hulluimpiakaan kohta- uksia, sepitimme vain sen verran, että tilanteet muuttuisivat luki- joille ymmärrettäviksi ja tunnis- tettaviksi.

Entä onko Blainin mielestä Ulko- ministeriön suosio muuttanut

jotain tavassa, jolla politiikasta puhutaan Ranskassa?

- Luulen, että tapa jolla näy- tämme tapahtumia politiikan kulissien takaa on yleisesti melko uusi kulma käsitellä aihetta, ja Ulkoministeriö on osa tätä suun- tausta. Itse välitän politiikasta, mutta en juuri perusta taiteili- joista, jotka haluavat osallistua politiikkaan. He eivät ole vilpittä- miä: heillä on suuri ego.

- Ja totta puhuen suurin osa tai- teilijoista ei nakkaa paskaakaan yhteiskunnasta - he ovat kiinnos- tuneita itsestään. Taide ei ole poliit- tisten viestien välittämisen kanava. Taiteella kerrotaan tarinoita, ja tarinat voivat kertoa mistä vain. Ja jos tarina on hyvä? No, se on poliit- tista.

- Ranskassa ei oikeastaan voi sanoa, mitä tarkoittaa. Jos kertoi- sin nämä asiat haastattelussa Rans- kassa, minua haukuttaisiin perslä- veksi, Blain virmistää lopuksi.

- Olen tavannut ihmisiä, jotka eivät ole pitäneet ministeristä, mutta jotka ovat pitäneet Ulkomi- nisteriöstä. Ihmisten pitää saada muodostaa oma mielipiteensä - se on tärkeää minulle ja Lanzacille. Ulkoministeriö todellakin on luki- jalle vain peili.

Voidaan olla montaa mieltä siitä, voiko taiteella vaikuttaa politiik- kaan. Ainakaan Ulkoministeriö ei autannut de Villepiniä - vuoden 2012 presidentinvaaleihin pyrki- nyt entinen ulkoministeri ei saanut riittävästi kannattajakortteja kasaan asettuakseen ehdolle.

WSOY julkaisee Ulkoministeriön toisen ja viimeisen kirjan suomeksi vuonna 2013.